

3M3

3M3 je programski format Galerije Kolektiva arhitekata koji pruža uslove za realizaciju projekata mladih arhitekata i autora iz srodnih oblasti, s akcentom na istraživačke radove, eksperimentalne prirode. Kolektiv arhitekata svake sezone poziva novog kustosa 3M3 programa, koji određuje temu u skladu sa ličnim istraživačkim radom, vodi i razvija program sa učesnicima i timom galerije. Na ovaj način galerija otvara prostor za kustosko - istraživački rad u arhitekturi.

Tematski fokus 3M3 programa obuhvata širok opseg pitanja i tema koje se tiču ili se mogu ticati savremene arhitekture i izlagačkih praksi u okviru iste. Program je koncipiran kao serija izložbi koje se smenjuju mesečno, tokom trajanja izlagačke sezone.

U sezoni 2019/20 Galerija Kolektiva arhitekata dobija novi prostor u Drinčićevoj ulici br.20. Istraživački program 3M3 zadržava svoju strukturu, fokus i cilj, dok će se njegova forma promeniti u odnosu na novi prostor. Bočni fasadni zid zgrade u Drinčićevoj 20 sa zabatom postaće poligon za komunikaciju ideja sa publikom i prolaznicima.

3M3 program je prilika za nastanak i razvitak novih radova, pre nego kao prezentaciju i opisivanje postojećih projekata učesnika. Realizacija / produkcija ideja izlagača moguća je u bilo kojoj formi i obliku koji fizički može da se izloži u prostornim okvirima pomenutog zabatnog fasadnog zida - instalacija, video, multimedija, grafički materijal, skulptura, fizički i virtuelni modeli itd.

Galerija Kolektiva arhitekata vas poziva na učešće u novoj izložbenoj sezoni 3M3 programa, pod temom:

*And yet it moves** - On liminal drawing issues

Prijave na konkurs su otvorene do 31. decembra 2019. godine za sve arhitekte i studente arhitekture i srodnih oblasti (individualni autori / grupe autora). Izabrani učesnici će razvijati svoje projekte u saradnji sa timom galerije i kustosom sezone Anđelkom Bnin-Bninski. Galerija Kolektiva arhitekata će pokriti produkcijske troškove, kao i putne troškove i smeštaj za internacionalne autore.

Prijave slati na: 3m3@kolektiv.rs

***And yet it moves** – On liminal drawing issues**

**And yet it moves (Eppur si muove)* je izraz koji se pripisuje italijanskom matematičaru, fizičaru i filozofu Galileu (Galileo Galilei, 1564–1642) koji je težio da objasni da planeta Zemlja nije statična već se pokreće, okreće oko Sunca.

Crtež u arhitekturi je poslednjih decenija naročito aktuelna tema u radu brojnih arhitekata i teoretičara arhitekture, a danas se razvija paralelno sa intenzivnim preispitivanjima discipline i njene uloge u savremenom društvu. Sa jedne strane slavi se renesansa crteža, a sa druge se konstatuje njegova smrt. Počev od Albertija (Alberti), preko Evansa (Evans) i Fraskarija (Frascari), do brojnih savremenih autora iznova se podvlači, dokazuje i preispituje teza da je crtež osnovni proizvod rada u arhitekturi. Kroz celokupni kontinuitet razvoja crtež se potvrđuje kao odgovor, kao oblikovanje i izraz mišljenja, razrešenje problema i konačni stav o prostoru.

Kako pokrenuti crtež?

Uporište koncepta liminalnog crteža zasnovano je na filozofiji (pre)liminalnog crteža (Benjamin), a ispitivanje pokrenutosti crteža deo je šireg metodološkog pristupa taktičkom radu u crtežu (Bnin-Bninski).

Liminalno stanje upućuje crtež na kritičku poziciju u graničnim odnosima tema, prostora i medija – crtež se pokreće na skalama različitih ivičnih odnosa: unutar materijalnosti crteža; unutar relacija prema drugim medijima (film, fotografija, prostorni model/instalacija); u odnosima prema drugim crtežima, prema tekstu ili izgrađenom objektu. Ispitivanje pokrenutosti liminalnog crteža ne stremlji odgovoru, već provocira preciznu formulaciju pitanja o specifičnom problemu i/ili fenomenu prostora.

Kako pokretati crtežom?

Tema ove izlagačke sezone je istraživački rad o pokrenutim stanjima crteža koja ne teže razrešenju, već usložnjavanju u liminalnoj, graničnoj poziciji neodređenosti, nestabilnosti i neizvesnosti.

Kako aktivirati crtež od stava o prostoru ka pitanju i kritičkoj refleksiji o specifičnom problemu ili fenomenu? Na koji način pokret u crtežu inicira preispitivanje medija, njegove materijalnosti, dimenzionalnosti, tehnike? Da li pokret liminalnog crteža može rezultirati aktivističkim crtežom i diskusijom o pitanjima prostora između autora i posmatrača?

/iz teksta kustoskinje/

O kustoskinji:

Dr Anđelka Bnin-Bninski je arhitekta, istraživač i predavač u oblasti arhitekture. Specijalizirala je teoriju umetnosti i medija na Univerzitetu umetnosti u Beogradu (2009) i filozofiju arhitekture u *École Nationale Supérieure d'Architecture de Paris-La Villette* u Parizu (2014). Doktorirala je na Univerzitetu u Beogradu – Arhitektonskom fakultetu (2018) sa temom disertacije „Uloga arhitektonskog crteža u dinamici podele stambenog prostora“. Na istom fakultetu je angažovana za rad u nastavi na Departmanu za arhitekturu. Sarađuje na projektima arhitektonske prakse, angažovana je kao istraživač u laboratoriji filozofije arhitekture *GERPHAU* u Parizu i u međunarodnoj istraživačkoj organizaciji ARENA. Aktuelni fokus njenog rada čine ispitivanja strategija i taktika rada u arhitektonskom crtežu.